

LUONNE- JA KÄYTTÄYTYMISKYSELYN KERTOMAA - OSA 2

Bky:n jalostustoimikunta järjesti luonne- ja käyttäytymiskyselyn bernhardinkoirille 1.9.2017-31.12.2019. Vastauksia saatiin 188 kappaletta. Kun vastauksista poistettiin tuplavastaukset ja alle 18 kuukautta vanhojen koirien vastaukset, jäi vastauksia jäljelle 152 kappaletta. Kyselyyn sai vastata anonyymisti.

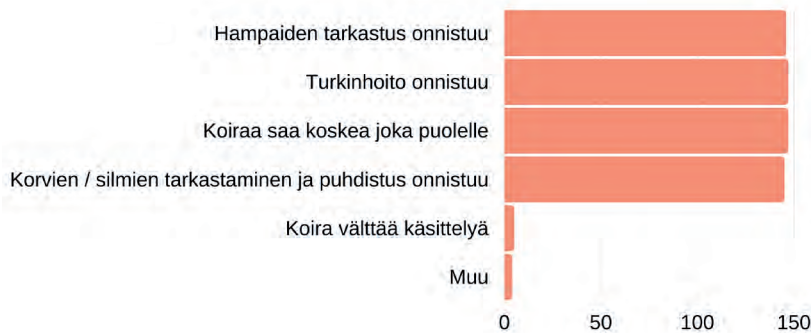
Vastauksista 80 (53 %) oli narttuja ja 72 (47 %) uroksia. 99 (65 %) oli pitkäkarvaisia ja 53 (35 %) lyhytkarvaisia. 97 % koirista oli rekisteröityjä ja 3 % rekisteröimättömiä. Nuorimmat koirat olivat 18 kuukautta vanhoja ja vanhin 12 vuotta 1 kuukautta, koirien keski-ikä oli 4 vuotta 5 kuukautta (kahden koiran ikää ei ollut ilmoitettu).

Luonne- ja käyttäytymiskyselyn kertomaa osan 1 löydät lehdestä 2/2020

Tekstin koonnut Maija Montonen ja Hanna-Kaisa Kesti
Kuvat: Hanna-Kaisa Kesti ellei toisin mainita

Käsiteltävyys

Antaako koira omistajan käsitellä itseään?

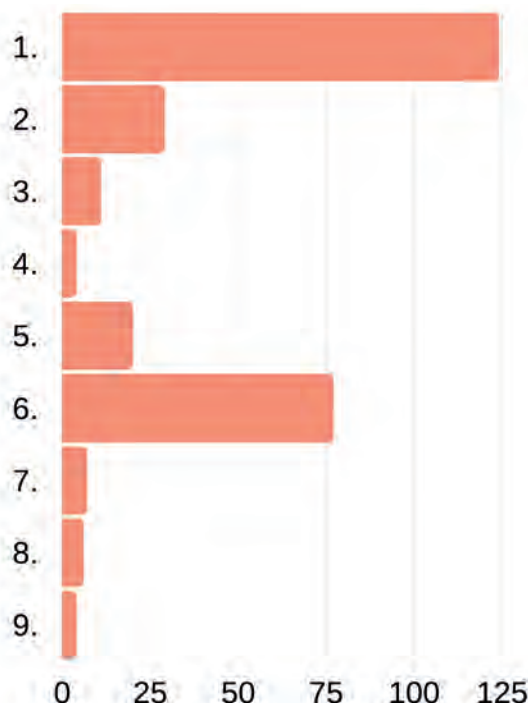
Kyselyyn vastanneista 146 kpl (96%) kertoi, että hampaiden tarkastus onnistuu, 147 kpl (97%) vastasi turkinhoidon sujuvan ongelmitta ja 145 (95%) ilmoitti korvien / silmien tarkastamisen ja puhdistamisen onnistuvan. 147 kpl (97%) vastasi, että koira antaa koskea itseään joka puolelle ja vain 5 kpl (3,5%) ilmoitti, että koira välttää käsittelyä. Muita yksittäisiä vastauksia 4 kpl (3%). Tämän kysymysvaihtoehdon kohdalla vastaajalla oli mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja, jos koiran käytös vaihtelee.

Kyselyn perusteella voidaan päätellä, että bernhardinkoira on helposti omistajan käsiteltävissä. Vain 3% vastanneista ilmoitti, että koira välttelee käsittelyä ja alle 1% vastanneista ilmoitti, että koira saattaa murista käsiteltäessä. Kukaan ei ilmoittanut, että koira yrittäisi käsitelytilanteissa purra. Lähes kaikilta onnistuu hampaiden tarkastus, turkinhoito, korvien- ja silmien tarkastaminen ja puhdistaminen sekä koira antaa koskea itseään joka paikkaan. Vastausten tarkennuksissa 3 omistajaa ilmoitti, että kynsien leikkaus on lähes mahdotonta ja kuvasivat tilannetta esimerkiksi näin "kynsien leikkaus ei onnistu kuin rauhoituksessa. Taustalla koulussa sattunut tilanne, joka aiheutti kipua kynsiä leikatessa.", "Korvien ja kynsien hoito erittäin haastavaa."

Antaako koira vieraan käsitellä itseään?

1. Koira antaa koskea itseään joka paikkaan
2. Koira jännittää käsittelyä (esim. jähmettyy)
3. Koira saattaa murista / murisee käsiteltäessä
4. Koira yrittää purra / puree käsiteltäessä
5. Koira väistää käsiteltäessä (kääntää päätään)
6. Koira antaa tarkastaa hampaat ilman ongelmia
7. Hampaiden tarkastuksessa on ilmennyt ongelmia
8. Koira vikuroi hampaita tarkastaessa

Kun kysyttiin, antaako koira vieraan käsitellä itseään, niin 124 kpl (82 %) vastanneista ilmoitti, että koira antaa vieraan koskea itseään joka paikkaan, 77 kpl (51%) vatasi, että koira antaa tarkastaa hampaat ilman ongelmia, kun taas 7 kpl (5 %) ilmoitti, että hampaiden tarkastuksessa on ilmennyt ongelmia, 6 kpl (4 %) kertoi koiran vikuroivan hampaita tarkastaessa, 29 kpl (19 %) ilmoitti koiran jännittävän käsittelyä, 11 kpl (7 %) ilmoitti, että koira saattaa murista / murisee käsiteltäessä, 4 kpl (3 %) ilmoitti, että koira yrittää purra / puree käsiteltäessä, 20 kpl (13 %) ilmoitti koiran väistävän käsiteltäessä, loput 4 kpl (3 %) olivat yksittäisvastauksia. Tämän kysymysvaihtoehdon kohdalla vastaajalla oli mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja, jos koiran käytös vaihtelee.

Vastausten perusteella voidaan päätellä, että suurin osa bernhardinkoirista antaa vieraan käsitellä itseään, mutta osalla esiintyy epävarmuutta vieraiden käsittelyä kohtaan. Kun kysyttiin, antaako koira vieraan käsitellä itseään, 82 % vastaajista ilmoitti, että koira antaa koskea itseään joka paikkaan. Kuitenkin 19 % vastaajista ilmoitti, että koira saattaa jännittää käsittelyä. 7% vastaajista kertoi, että koira saattaa murista tai murisee käsiteltäessä ja 3 % vastaajista kertoi koiran yrittävän purra tai se puree käsiteltäessä. 13 % vastaajista kertoo, että koira väistää käsiteltäessä. Osa vastaajista oli tarkentanut koiransa käytöstä ja he kertoivat muun muassa seuraavaa: ”Riippuu täysin ihmisestä kuinka reagoi”, ”Jos koira on hihnassa, se jännittää. Vapaana ollessaan ei jännitystä esiinny.”, ”Ei anna kaikkien vieraiden miesten koskea itseään, peräänny ja haukahtelee.”, ”Koira ahdistuu vieraan käsittelystä selvästi”, ”Ei ole koskaan yrittänyt purra, mutta väistää ja murisee tai pakenee, jos vain mahdollista.”, ”Poikkeus on yksi ihminen, joka on saanut koiraan koskea.”. 51 % vastaajista ilmoitti, että koira antaa tarkastaa hampaat ilman ongelmia. Hampaiden tarkastuksessa on ilmennyt ongelmia 5%:lla koirista, 4% vastaajista ilmoitti koiran vikuroivan hampaita tarkastaessa. Kyselyn perusteella noin puolet bernhardinkoirista antaa vieraan ihmisen tarkastaa hampaat ongelmitta.

*Miten koira suhtautuu muihin eläimiin
(esim. kissat, kanit jne.?)*

Tämän kysymyksen kohdalla vastaaja sai kertoa omin sanoin, miten koira suhtautuu muihin eläimiin (esim. kissat, kanit jne...). Kukaan ei ilmoittanut, että koira olisi muita eläimiä kohtaan aggressiivinen. Suurin osa vastaajista ilmoitti koiran suhtautuvan muihin eläimiin ystävällisesti ja uteliaasti. Muutama vastaajista ilmoitti koiran jahtaavan esim. kissoja.

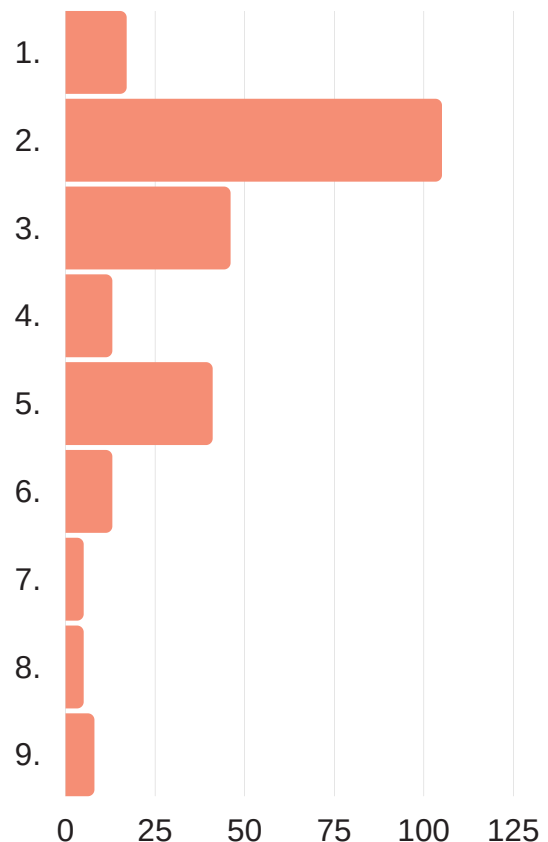

Käyttäytyminen kodin ulkopuolella

Miten koirasi reagoi kodin ulkopuolella kohdatessaan uusia asioita?

1. Ei kiinnostu, välinpitämätön
2. Kiinnostuu ja tutustuu, sen jälkeen välinpitämätön
3. Utelias ja kiinnostunut
4. Yli-innokas, riehaantuu, ei meinaa rauhoittua
5. Aluksi epäröiden, mutta uteliaisuus voittaa
6. Arastelee, ei halua tutustua
7. Pelokkaasti, haluaa paeta
8. Jähmettyy paikoilleen
9. Aggressiivisesti, haukkuu, murisee ja yrittää hyökätä

Kun kysyttiin, kuinka koira reagoi kodin ulkopuolella kohdatessaan uusia asioita, 17 kpl (12 %) vastanneista ilmoitti, että koira ei kiinnostu ja on välinpitämätön, 105 kpl (69 %) ilmoitti koiran kiinnostuvan ja tutustuvan ja olevan sen jälkeen välinpitämätön, 46 kpl (30 %) ilmoitti koiran olevan utelias ja kiinnostunut, 13 kpl (9 %) ilmoitti koiran olevan yli-innokas, se riehaantuu eikä meinaa rauhoittua, 41 kpl (27%) ilmoitti koiran aluksi epäröivän, mutta uteliaisuus voittaa lopulta, 13 kpl (9 %) ilmoitti koiran arastelevan, eikä koira halua tutustua, 5 kpl (3 %) ilmoitti koiran reagoivan pelokkaasti ja se haluaa paeta, 5 kpl (3 %) vastasi koiran jähmettyvän paikoilleen ja 8 kpl (5 %) ilmoitti koiran reagoivan aggressiivisesti, se haukkuu, murisee ja yrittää hyökätä kohti. Tämän kysymysvaihtoehdon kohdalla vastaajalla oli mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja, jos koiran käytös vaihtelee.

Kun kysyttiin, miten koira reagoi kodin ulkopuolella kohdatessaan uusia asioita, 70 % vastaajista ilmoitti, että koira on kiinnostunut ja tutustuu mutta on sen jälkeen välinpitämätön, 30 % vastaajista ilmoitti koiran olevan utelias ja innostunut ja 27 % ilmoitti koiran olevan aluksi epäröivä, mutta lopulta uteliaisuus voittaa. 11 % vastaajista ilmoitti, ettei koira kiinnostu uusista asioista ja on välinpitämätön. Vaikkakin yllä mainittujen perusteella voidaan päätellä, että bernhardinkoira on pääsääntöisesti kiinnostunut ja utelias uusista asioista, osa vastaajista kuitenkin ilmoitti koiran suhtautuvan uusiin asioihin yli-innokkaasti (9 %), arastellen (9 %), aggressiivisesti (5 %), pelokkaasti (3 %) tai jähmettymällä paikoilleen (3 %).

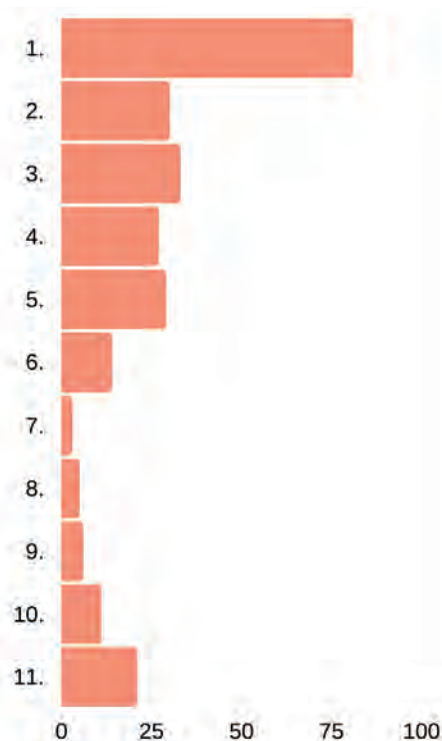

Kyselyn perusteella reilu puolet (53 %) bernhardinkoirista suhtautuu vastaantuleviin vieraisiin koiriin uteliaasti ja ystävällisesti, 22 % yli-innokkaasti (voi haukkua, riehaantuu) ja 20 % vastaajista ilmoitti koiran suhtautuvan leikkisästi. Vajaa 20 % vastaajista kertoo, että koira ei osoita minkäänlaista mielenkiintoa vastaantulevia koiria kohtaan. Tämän perusteella voidaan päätellä, että suurin osa bernhardinkoirista suhtautuu vastaantuleviin vieraisiin koiriin ystävällisesti ollen joko riehakas / yli-innokas tai välinpitämätön. Kuitenkin noin viidennes vastaajista ilmoitti koiran olevan vastaantulevia vieraita koiria kohtaan epäileväinen, mutta tutustuttuaan ystävällinen. Epävarmuutta, niin että koira voi haukkua, murista sekä pitää etäisyyttä esiintyy alle 10 % koirista. Noin 7 % vastaajista ilmoitti koiran olevan aggressiivinen joitakin koiria kohtaan, 4 % samaa sukupuolta olevia kohtaan ja 3 % kaikkia vieraita koiria kohtaan. Vain 2 % vastaajista ilmoitti koiran olevan niin pelokas, että se pakenee. On siis huomioitava, vaikka bernhardinkoira pääsääntöisesti on ystävällinen vastaantulevia koiria kohtaan niin useammalla kuin yhdellä kymmenestä esiintyy myös aggressiivisuutta. Voimakasta pelkoa ei juuri rodussa esiinny vastaantulevia koiria kohtaan.

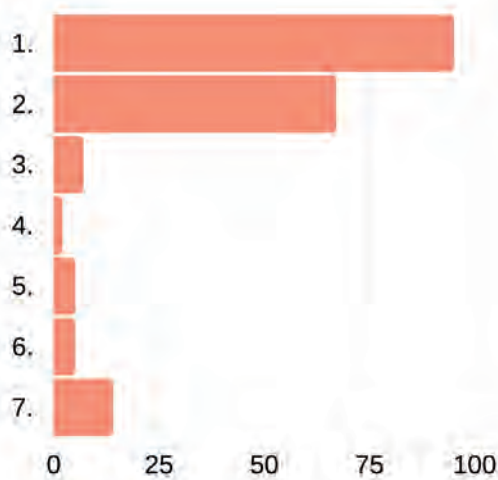
Miten koira suhtautuu vastaantuleviin vieraisiin koiriin?

1. Utelias ja ystävällinen
2. Leikkisä
3. Yli-innokas, voi haukkua ja riehaantuu
4. Välinpitämätön (ei osoita minkäänlaista kiinnostusta)
5. Epäileväinen, tutustuttuaan ystävällinen
6. Epävarma, voi haukkua, murista sekä pitää etäisyyttä
7. Pelokas, pakenee
8. Aggressiivinen kaikkia vieraita koiria kohtaan
9. Aggressiivinen samaa sukupuolta olevia koiria kohtaan
10. Aggressiivinen joitakin koiria kohtaan
11. Muu

Kun kysyttiin, kuinka koira reagoi vieraisiin vastaantuleviin koiriin, 81 kpl (53 %) ilmoitti koiran suhtautuvan ystävällisesti ja uteliaasti, 30 kpl (20%) leikkisästi, 33 kpl (22 %) yli-innokkaasti, voi haukkua ja riehaantua, 27 kpl (18 %) välinpitämättömästi (ei osoita minkäänlaista kiinnostusta), 29 kpl (19 %) epäilevästi, tutustuttuaan ystävällisesti, 14 kpl (9 %) epävarmasti, voi haukkua ja murista sekä pitää etäisyyttä, 3 kpl (2 %) pelokkaasti, pakenee, 5 kpl (3%) aggressiivisesti kaikkia vieraita koiria kohtaan, 6 kpl (4 %) aggressiivisesti samaa sukupuolta olevia koiria kohtaan, 11 kpl (7 %) aggressiivisesti joitakin koiria kohtaan ja 21 kpl (15 %) olivat muita yksittäisvas-
tauksia.

Miten koirasi suhtautuu ohi kulkevaan liikenteeseen esim. polkupyörät, autot jne.?

1. Ei reagoi, täysin välinpitämätön - 95 kpl (63 %)
2. Kiinnostuu ja katsoo perään, sen jälkeen välinpitämätön - 67 kpl (44 %)
3. Pyrkii perään innokkaasti - 7 kpl (4 %)
4. Vaanii jo etukäteen, sinkoilee perään - 2 kpl (1 %)
5. Epäilevä, voi haukkua, mutta ei mene kohti - 67 kpl (44 %)
6. Pelkää, yrittää paeta - 2 kpl (1 %)
7. Muu - 14 kpl (10 %)

Kun kysyttiin miten koira reagoi koviin ääniin, voidaan päätellä, että bernhardinkoirilla ei esiinny ääniarkuutta ainakaan suuressa määrin. Suurinosa vastaajista ilmoitti, että koira huomioi äänen, mutta ei välitä siitä (66 %) tai koira on täysin välinpitämätön kovia ääniä kohtaan (23 %). Vajaa viidennes (16 %) kertoo, että koira voi hermostua äänestä, mutta rauhoittuu pian, kun ääni loppuu. Harvempi kuin yksi kymmenestä saattaa pelästyä ääntä, mutta rauhoittuu kun ääni loppuu. Vain harva koira hermostuu äänen kuulleessaan niin, että ei rauhoitu heti äänen loputtua (5 %) tai pelästyy eikä rauhoitu äänen loputtua tai menee paniikkiin / pakenee (1 %).

Vastaajalla oli myös mahdollisuus kertoa, onko jotain muita ääniä mihin koira reagoi. Vastauksia saatiin 39 kpl, joista 14 kertoi koiran pelkäävän ukkosta tai ilotulitusta, muut olivat yksittäisiä vastauksia. Lisäksi 9 vastaajista kertoo, että koiralla on esiintynyt äänipelkoa pennusta saakka. Vain harvalla koiralla äänipelko on alkanut myöhemmässä iässä.

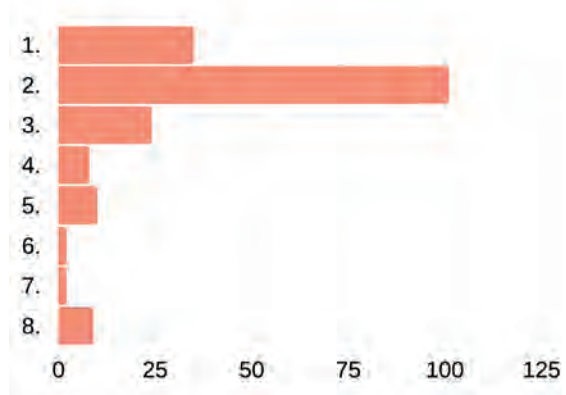
Kun kysyttiin, onko koiran äänipelkoa hoidettu. Saatiin 24 vastausta, joista vain 2 kertoo, että koiraa on yritetty siedättää äänille ja 1 vastaajista kertoo apua olleen Feromonisuihkeesta.

Kyselyn perusteella lähes kaikki bernhardinkoirat suhtautuvat ohikulkeutuvaan liikenteeseen täysin välinpitämättömästi (63 %) tai kiinnostuvat ja katsovat perään ja ovat sen jälkeen välinpitämättömiä (44 %). Harvammalla kuin yhdellä kymmenestä esiintyy innokkuutta tai epävarmuutta. Varsinaista pelkoa niin, että koira yrittää paeta tai ei suostu liikkumaan, ei rodussa juuri esiinny. Tämän kysymysvaihtoehdon kohdalla vastaajalla oli mahdollisuus valita useita vaihtoehtoja, jos koiran käytös vaihtelee.

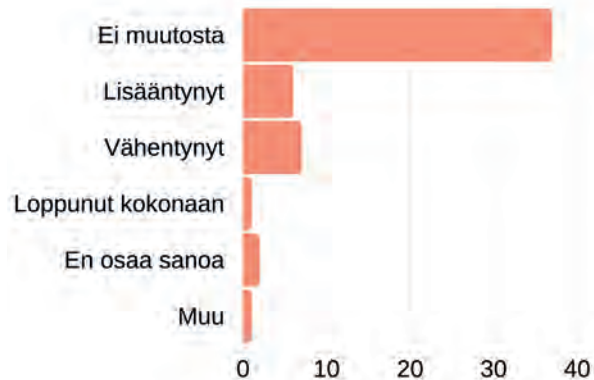
Käyttäytyminen epätavallisissa tilanteissa / ääniarkuus

Miten koira reagoi koviin ääniin?

1. Ei huomio, välinpitämätön - 35 kpl (23 %)
2. Huomioi, mutta ei välitä - 101 kpl (66 %)
3. Reagoi, hermostuu vähän mutta rauhoittuu kun ääni loppuu - 24 kpl (16 %)
4. Reagoi, hermostuu ja ei rauhoitu heti kun ääni loppuu - 8 kpl (5 %)
5. Pelästyy, rauhoittuu kun ääni loppuu - 10 kpl (7 %)
6. Pelästyy, ei rauhoitu heti kun ääni loppuu - 2 kpl (1 %)
7. Menee paniikkiin - 2 kpl (1 %)
8. Muu - 9 kpl (6 %)

Onko äänipelko on muuttunut iän myötä?

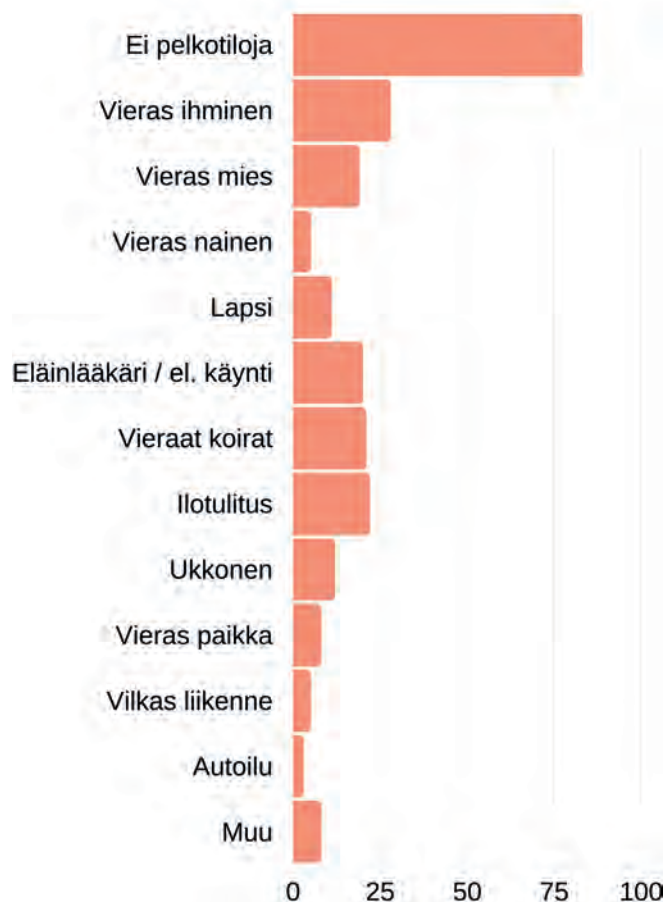
Kun kysyttiin, onko koiran äänipelko muuttunut iän myötä, 37 kpl (73 %) ilmoitti, että ei muutosta, 6 kpl (12 %) kertoi äänipelkon lisääntyneen iän myötä, puolestaan 7 kpl (14 %) kertoi äänipelkon vähentyneen, 1 kpl (2 %) kertoi äänipelkon loppuneen kokonaan, 2 kpl (4 %) ei osannut sanoa ja 1 kpl (2 %) muu yksittäinen vastaus.

Yli puolella (55 %) bernhardinkoirista ei esiinny erilaisia pelkotiloja. Ne, jotka ilmoittivat koiran pelkäävän tai suhtautuvan epäilevästi vastasivat koiran pelkäävän pääsääntöisesti ihmisiä (epätavallisia ihmisiä esim. juopunut (27 %), vieraita ihmisiä (19 %), vieraita miehiä (13 %), lapsia (7 %), vieraita naisia (3 %). Useampi kuin yksi kymmenestä vastaajasta kertoo koiran pelkäävän / suhtautuvan epäilevästi eläinlääkäriä / eläinlääkäriissä käyntiä kohtaan (13%) tai vieraita koiria kohtaan (14 %). Harvempi kuin yksi kymmenestä ilmoitti koiran pelkäävän (tai suhtautuvan epäilevästi) vieraita paikkoja tai vilkasta liikennettä. Ilotulitusta pelkää 15 % koirista ja ukkosta 8 % koirista. Vastausten perusteella voidaan päätellä, että niillä koirilla, joilla esiintyy pelkoa tai epävarmuutta, epävarmuus kohdistuu pääasiassa ihmistä kohtaan. Ihmiset kuvasivat koiriensa pelkoa / epävarmuutta seuraavasti: "Vähän epävarma vieraita kohtaan.", "On pidättyväinen, mutta uskaltaa yleensä tsemppauksen jälkeen katsomaan ja rapusutettavaksi.", "Juopuneet ihmiset epäilyttävät.", "Isot koirat pelottavat.", "Eläinlääkäri jännittää, kun on liukkaat lattiat, ei pääse luokse ja puntaria jännittää, mutta tulee kun houkutellaan."

Kuva: Susanne Kalpus

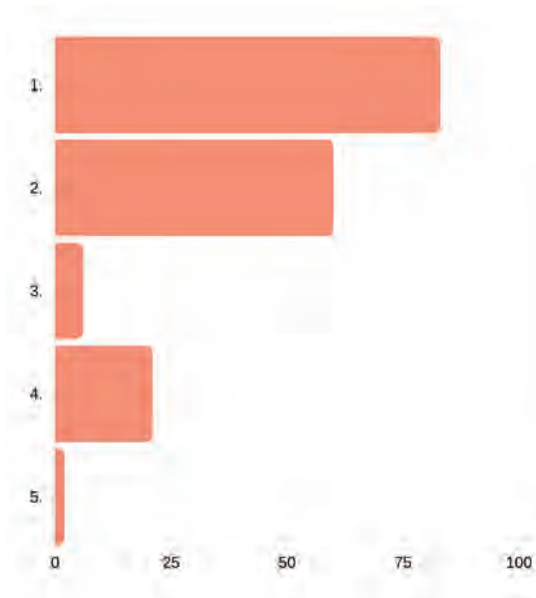

Koira pelkää (tai suhtautuu epäilevästi)

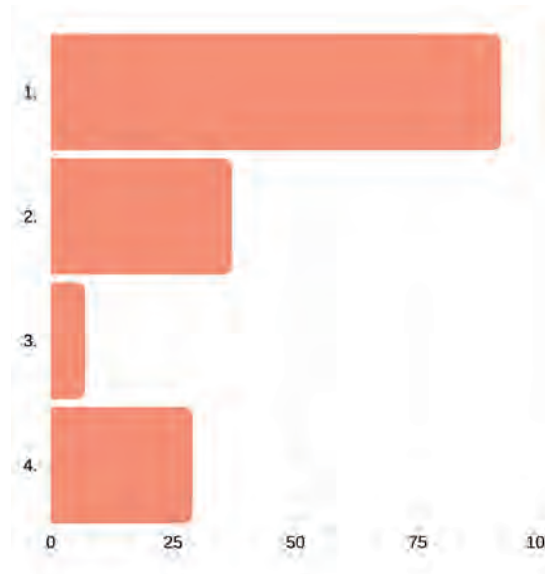
Kun kysyttiin mitä koira pelkää (tai suhtautuu epäilevästi), 83 kpl (55 %) vastasi, että koiralla ei esiinny pelkotiloja, 41 kpl (27 %) ilmoitti koiran pelkäävän epätavallisia ihmisiä (esim. juopunut), 28 kpl (18 %) vieraita ihmisiä, 19 kpl (13 %) vieraita miehiä, 5 kpl (3 %) vieraita naisia, 11 kpl (7 %) lapsia, 20 kpl (13 %) eläinlääkäriä / eläinlääkäriissä käyntiä, 21 kpl (14 %) vieraita koiria, 22 kpl (15 %) ilotulitusta, 12 kpl (8 %) ukkosta, 8 kpl (5 %) vieraita paikkoja, 5 kpl (3 %) vilkasta liikennettä, 3 kpl (2 %) autoilua ja 8 kpl (6 %) olivat muita yksittäisiä vastauksia.

Jos koirasi esim. säikähtää jotain, kuinka se suhtautuu asiaan heti tapahtuman jälkeen?

1. Menee omatoimisesti katsomaan, mikä se oli - 83 kpl (55 %)
2. Menee houkuteltaessa katsomaan, mikä se oli - 60 kpl (40 %)
3. Ei mene houkuteltaessakaan katsomaan, haluaa paeta - 6 kpl (4 %)
4. Ei osaa sanoa - 21 kpl (14 %)
5. Muu - 2 kpl (1 %)

Entä kuinka koira käyttäytyy myöhemmin samassa paikassa?

1. Ei enää myöhemmin reagoi mitenkään - 92 kpl (60 %)
2. Reagoi paikkaan myöhemmin, mutta ei epäröi mennä sinne - 37 kpl (24 %)
3. Reagoi paikkaan, eikä halua mennä sinne - 7 kpl (5 %)
4. Ei osaa sanoa - 29 kpl (19 %)

Kun tarkastellaan bernhardinkoirien palautumista säikähtämisen jälkeen, vain harva haluaa paeta tilanteesta eikä mene houkutellussakaan katselemaan (4 %), suurin osa vastaajista ilmoitti koiran tutustuvan säikähtämisen kohtaamiseen omatoimisesti (55 %) tai houkuteltuna (40 %). 14 % vastaajista ei osannut sanoa, miten koira käyttäytyi.

Kun puolestaan kysyttiin, kuinka koira käyttäytyy myöhemmin siinä paikassa, jossa on aiemmin säikähtänyt, 60 % vastaajista ilmoitti, ettei koira reagoi mitenkään tai reagoi paikkaan, mutta ei epäröi mennä sinne (24 %). Vain 5 % vastaajista ilmoitti koiran reagoivan paikkaan niin voimakkaasti, ettei se halua mennä sinne. 19 % vastaajista ei osannut ottaa kantaa.

Kyselyn perusteella voidaan päätellä, että bernhardinkoira palautuu pelottavista tilanteista nopeasti eikä jäljelle jääviä pelkotiloja esiinny paljoa.

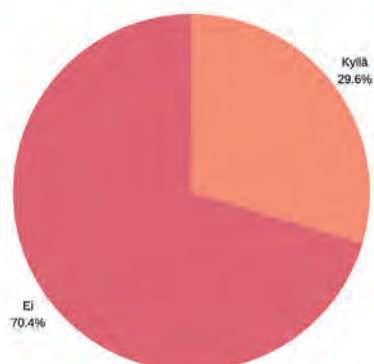
B E R N H A R D I N K O I R A

Onko teillä ollut koiran kanssa minkäänlaisia ongelmia liittyen koiran käyttäytymiseen?

Onko koirasi koskaan purrut/yrittänyt purra toista koiraa tai onko koirasi koskaan tapellut toisen koiran kanssa?

Kun kysyttiin onko koirasi koskaan purrut / yrittänyt purra ihmistä, 14 % vastaajista ilmoitti näin käyneen ja kuvailivat tilannetta mm. näin: "Puri yllättäen perheen 5 vuotiasta lasta päähän, ilman että tilanteeseen liittyi mitään erityistä.", "Hieman napannut naapurin miestä.", "Näykkäsi innostuessaan.", "Eläinlääkärikäynnin yhteydessä", "Yleisesti ei pidä vieraista ihmisistä. Hyökkii omaa aitausta vasten ihmisen kulkiessa ohi.", "Tuomaria näyttelyssä, kun tarkisti kivekset.", "Poika yritti ottaa luun pois, koira näykkäsi."

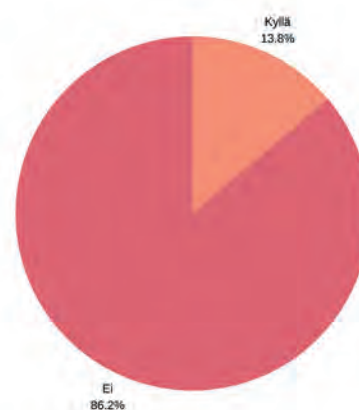
Kun puolestaan kysyttiin, onko koira koskaan purrut tai yrittänyt purra toista koiraa tai tapellut toisen koiran kanssa, 30 % vastaajista ilmoitti, että kyllä. Näin ollen voidaan päätellä, että puremiskynnys bernhardinkoiralla on korkeampi toista koiraa kuin ihmistä kohtaan. Ihmiset kuvailivat tilanteita mm. näin: "Alkoi jo hyvin nuorena ns. räyhäämisellä, ajan kanssa muuttui aggressiivisuudeksi.", "Alkoi 1,5 vuotiaana, ei tule toimeen toisten urosten kanssa.", "Tapellut toisten narttujen kanssa, mutta ei ole ollut itse aloittaja.", "Rähjää koirapuistossa.", "Oman perheen vanhaa narttua ei hyväksy."

Käytösongelmat

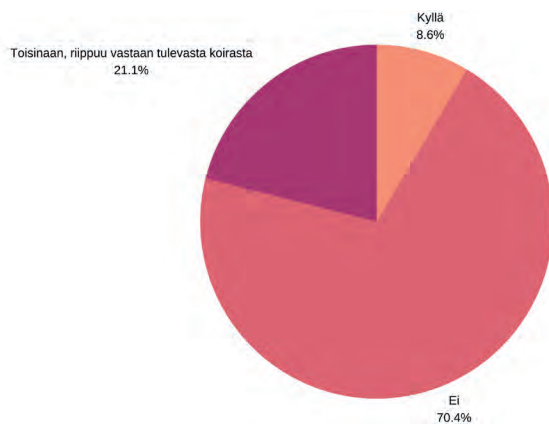
Noin neljällä kymmenestä bernhardinkoiran omistajasta on esiintynyt ongelmia koiran käyttäytymiseen liittyen. Ne joilla ongelmia on esiintynyt, kuvailivat ongelmia seuraavilla lauseilla: "Lenkillä ryntää remmiä vasten, kun tulee koira vastaan.", "Vetää hihnassa.", "Aggressiivisuus muita koiria kohtaan.", "Ennen kastroitiota oli tiettyjä käytösongelmia, liittyen yliaktiiviseen seksuaalisuuteen.", "Epävarmuus, koira on vaikea lukea.", "Epävarmuudesta johtuvaa murinaa vieraille.", "Arkuus.", "Liika riehakkuus.", "Vieraat miehet.", "Johtajuusongelmat.", "Remmirähjäys.", "Yli-innokas muita koiria kohtaan.", "Kieltäytyy lähtemästä lenkille.", "Mustasukkaisuus perheen toista koiraa kohtaan.", "Uhmakkuus, ylivilkkaus.". Tässä oli vain muutama esimerkki omistajien mainitsemista ongelmista, mutta pääpiirteittäin ongelmat painottuivat koiran hallintaan, epävarmuuteen, hihnakäyttäytymiseen sekä ns. mörköikään.

Vaikka noin joka neljännellä omistajalla on ollut koiran käyttäytymisen kanssa ongelmia, vain 25 % vastaajista ilmoitti hakeneensa käytösongelmiin apua ja he kertoivat seuraavin sanoin, minkälaista apua he ovat saaneet ja saatiinko ongelma ratkaistua: "Ongelmakoira koulutus, ei apua.", "Koira leikattiin, ongelma korjaantui.", "Feromonit, kouluttaja, kasvattaja - ei apuja.", "Oma opetus ja nyt jo menee liki kaikki uudetkin miehet... luottamus ansaittu.", "Internetistä hakenut tietoa.", "Käytös loppui ajan kanssa."

Onko koirasi koskaan purrut / yrittänyt purra ihmistä?

Esiintyykö koirallasi ns. remmiräyhämistä?

Kun kysyttiin, esiintyykö koiralla remmiräyhämistä, vajalla kolmanneksella sitä esiintyy joko toisinaan tai aina.

Yhteenveto käyttäytymis- ja luonnekyselyn tuloksista

Käyttäytymis- ja luonnekysely toteutettiin verkkokyselynä jalostustoimikunnan puolesta ajalla 1.9.2017-31.12.2019. Tavoitteena oli saada 300 vastausta, mutta jäimme tavoitteesta reilusti saaden 188 kpl vastauksia. Kun vastauksista poistettiin tuplavastaukset ja alle 18 kk vanhojen koirien vastaukset, jäi vastauksia jäljelle 152 kpl. Iso kiitos kaikille osallistuneille!

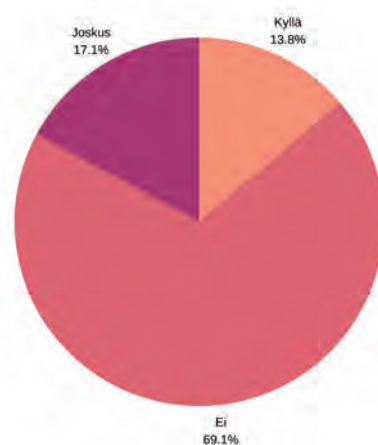
Vastauksista vähän reilu puolet (53 %) oli narttuja ja vajaa puolet (47 %) uroksia. Pitkäkarvaisten osuus oli 65 %, lyhytkarvaisten osuus 35 %. Koirista lähes kaikki oli rekisteröityjä, vain 3 % vastanneista ilmoitti, ettei koiraa ole rekisteröity. Vastanneiden koirien keski-ikä oli 4 v 5 kk, nuorimman ollessa 18 kk ja vanhimman 12 v 1 kuukautta. Kahden koiran ikää ei ollut ilmoitettu.

Reilusti yli puolet vastaajista ilmoitti koiran olevan vastaushetkellä terve, muilla saattoi olla ohimenevä, hoidettavissa oleva sairaus tai krooninen sairaus. Pienelle osalle koirista oli suoritettu kirurginen operaatio.

Vastauksia tilastoitaessa ja tuloksia arvioidessa tulee huomioda, ettei kyseessä ole mikään tieteellinen tutkimus siitä, millainen bernhardinkoira on luonteeltaan. Jos kaikki vastauksen antaneet koirat esim. tarkastettaisiin jonkinlaisella luonnetestillä, jokainen samalla tavalla ja samalla kaavalla, olisi tulokset luotettavampia ja myös jatkossa vertailukelpoisempia ja tulokset olisivat todennäköisesti erilaisia. On myös paljon asioita, joita ei voida testata millään testillä, esimerkkinä vaikkapa koiran aktiivisuus kotiloissa. Kyselyn tuloksiin vaikuttaa aina myös omistajan oma, subjektiivinen näkemys omasta koirastaan,

Onko sinulla ollut ongelmia koiran hallinnan kanssa?

14 % vastaajista ilmoitti, että hänellä on ollut ongelmia koiran hallinnan kanssa ja 17 % ongelmia on ollut joskus. Ihmiset kuvasivat ongelmia mm. näin: "Hyvin omatahtoinen koira, joka oli vaikeasti motivoitavissa.", "Esiintyi luoksetulo-ongelmia, karkailua jne.", "Hihnassa vetäminen.", "Innostuessaan saattaa hyppiä tuttuja ihmisiä päin.", "Kova vetämään.", "Luoksetulon kanssa ollut joskus ongelmia.", "Haluaisi tutustua jokaiseen vastaantulijaan ja silloin saa tehdä kovasti töitä, että usko."

kuin myös omistajan koiranlukutaito, ympäristötekijät jne. Toisen mielestä se oma yliaktiivinen koira on haastava, kun elää ns. kotikoirana, mutta vaikkapa Toko-harrastajan koirana sama koira olisi täydellinen. Mutta toki luonnekyselyn pohjalta saadaan kuitenkin tärkeää ja suuntaa antavaa tietoa siitä, millainen bernhardinkoira on luonteeltaan/käyttäytymiseltään erilaisissa tilanteissa ja siitä, esiintyykö rodussa jotain ongelmia luonteen/käyttäytymisen kanssa, joihin tulisi esim. jalostuksessa tai pennun kasvatuksessa kiinnittää huomiota.

Millainen bernhardinkoira on luonne-/käyttäytymiskyselyn perusteella?

Bernhardinkoira ostetaan yleisimmin kotikoiraksi omakotiin, taajamaan tai maalle. Vain harva koira asuu kerrostalossa tai kaupungissa. Enemmistö koirista asuu perheen kanssa sisätiloissa tai sekä ulkona että sisällä. Oli mukava huomata, että vain pieni vähemmistö asuu pelkästään ns. tarhakoirona.

Kodin ulkopuolella koiria liikutetaan keskimäärin 0,5-2 tuntia päivässä. Jotkin koirat saavat jopa yli 3 tuntia ulkoilua, kymmenesosa liikkuu alle puoli tuntia. Tällä kysymyksellä ei ollut tarkoitus pelkäänsä selvittää, miten paljon koiraa ns. lenkitetään, vaikka sekin on tärkeä asia käyttäytymisen ja luonteen osalta, vaan myös selvittää sitä, minkälaisista ulkoilu on eli saako koira miten paljon kontakteja muihin ihmisiin ja koiriin. Tuloksiin saattaa vaikuttaa myös se, että osalla koirista on käytössään vapaasti esim. aidattu tontti, jolloin niiden ”lenkittäminen” saattaa olla vähäisempää.

Vaikka bernhardinkoira on koiramaailman jätti ja se vaatii hyvän tapakasvatuksen sekä sosiaalistamista, vain alle puolet koirista on käynyt koulutuksessa ja niistäkin viidennes vain pentuaikana. Kuitenkin noin 40 % vastaajista kertoi, että koiran kanssa esiintynyt jonkinlaisia käytösongelmia, jotka liittyivät pääsääntöisesti koiran hihnäkäyttämiseen, muihin koulutuksellisiin ongelmiin, aggressiivisuuteen sekä epävarmuuteen. Lähes joka kolmannella (30 %) koirista esiintyy myös remmiräyhäämistä toisinaan tai aina ja reilulla 40 %:lla on esiintynyt hallintaongelmia koiran kanssa. Kaikkein yllättävintä oli, että vain neljännes omistajista on hakenut apua koiran käytösongelmiin. Ne, jotka apua olivat hakenneet, olivat pääsääntöisesti kääntyneet koiran kasvattajan tai ongelmakoirakouluttajan puoleen, mutta usein ongelmaa ei silti ole saatu ratkaistua.

Perusluonteenpiirteiltään bernhardinkoira on pääsääntöisesti ystävällinen ja usein myös sosiaalinen. Toiset ovat myös valppaita sekä rohkeita. Noin joka kymmenes koira on välinpitämätön tai haukuherkkä. Reilu neljännes koirista on epävarmoja, mikä oli aika yllättävinkin tulos, kun kuitenkin isompi osa ilmoitti koiran olevan rohkea. Rodussa siis esiintyy myös epävarmuutta. Varsinaista arkuutta ja aggressiivisuutta rodussa esiintyy vain vähän.

Aktiivisuustasoltaan bernhardinkoira on rauhallinen koira, joka innostuu, kun ympärillä tapahtuu jotain, tai vilkas, mutta osaa myös rauhoittua. Noin joka neljäs bernhardinkoira on joko rauhallinen tai erittäin rauhallinen, eivätkä ne välttämättä innostu edes ympäristön

tapahtumista. Sellaista vilkkautta, että koiran on vaikea rauhoittua, ja yliaktiivisuutta esiintyy vain vähän. Yleensä bernhardinkoira innostuu leikkimään leluilla omistajan/muun ihmisen kanssa tai harvemmin itsekseen, reilu neljännes ei innostu leluista lainkaan.

Koiran käyttäytyminen kotioiloissa seurailee aktiivisuustason vastauksia ja niinpä bernhardinkoira on kotioiloissa rauhallinen koira. Useimmat koirista saattavat aktivoitua, jos joku muukin aktivoituu. Joka toinen bernhardinkoira pääasiassa nukkuu ja reilu neljännes seuraa ihmistä jatkuvasti. Äärimmäistä vilkkautta ja energisyyttä ei esiinny juuri lainkaan. Bernhardinkoirilla ei myöskään esiinny eroahdistusta juuri lainkaan ja on hyvin harvinaista, että se tuhoaa paikkoja yksinollessaan (aikuisista koirista puhuttaessa).

Kotiin saapuviin vieraisiin ihmisiin bernhardinkoira suhtautuu ystävällisesti, toisten ollessa jopa riehakkaita ja huomionhakuja ja toisten ollessa hieman pidättyväisiä. Noin yhdellä viidestä voi esiintyä vieraita kohtaan epäilevyyttä, haukkumista, välimatkan pitoa, pakenemista tai murinaa ja pelokkuutta. Aggressiivisuus, niin että koira saattaa purra, ja täydellinen välinpitämättömyys vieraita kohtaan on harvinaista.

Kotiin saapuviin vieraisiin koiriin bernhardinkoira suhtautuu yleensä uteliaasti ja ystävällisesti tai yli-innokkaasti tai leikkisästi. Jotkut koirat saattavat olla alkuun epäileviä vieraita koiria kohtaan. Omaan kotiin saapuvia vieraita koiria kohtaan esiintyvä epävarmuus ja aggressiivisuus on harvinaisempaa toisia koiria kuin ihmisiä kohtaan, mikä oli todella yllättävä tulos. Ehkä tulokseen vaikuttaa se, että kodeissa vierailee useammin koiralle vieraita ihmisiä kuin koiralle vieraita koiria. Täydellinen välinpitämättömyys muita koiria kohtaan on harvinaista.

Bernhardinkoirilla esiintyy vahtiviettiä usein ja se ilmenee pääsääntöisesti siten, että koira ilmoittaa haukkumalla kotiin saapuvista vieraista, ohikulijoista, muista eläimistä tai liikenteestä. Bernhardinkoiran vahtivietti ei usein ole niin voimakasta, että se häiritsi omistajaa millään tavoin. Joskus harvoin

bernhardinkoiran vahtivietti voi olla niin voimakas, että koira käyttäytyy uhkaavasti tai jopa aggressiivisesti.

Vähän vajaalla puolella bernhardinkoirista esiintyy saalistusviettiä, osalla ei lainkaan. Tämä on siis hyvin yksilöllistä. Ne, joilla saalistusviettiä esiintyy, se ilmenee pääosin riistan, kissojen, lintujen ym. perään lähtemisenä ja jahtaamisena.

Resurssiaggressiivisuus ihmistä kohtaan on rodussa hyvin harvinaista, eli ihminen voi mennä ottamaan koiran suusta esim. puruluun tai lelun, mutta toisia koiria kohtaan resurssiaggressiivisuutta ilmenee huomattavasti enemmän. Vajaa kolmannes koirista voi murista tai harvoin jopa hyökätä toista koiraa kohtaan em. tilanteessa ja reilu viidennes antaa toisen koiran koskea, mutta ei ottaa suustaan.

Käsittelytilanteissa, joihin kuuluu esim. turkin hoito, perus puhdistustoimet ja hampaiden tarkastus, bernhardinkoira on helposti omistajan käsiteltävissä, eikä arkuutta tai aggressiivisuutta esiinny lainkaan. Joillekin yksilöille kynsien leikkaaminen on haastavaa. Vieraiden käsitellessä koiraa esiintyy enemmän ongelmia, jotka liittyvät pääsääntöisesti siihen, että koiralla esiintyy epävarmuutta vierasta ihmistä kohtaan. Noin joka kymmenes koira saattaa murista tai yrittää purra vierasta ihmistä käsitelytilanteessa.

Liikuttaessa kodin ulkopuolella ja koiran kohdatessa uusia asioita on bernhardinkoira niistä utelias ja kiinnostunut, mutta muuttuu pian välinpitämättömäksi. Jotkut koirat voivat aluksi epäröidä, mutta lopulta uteliaisuus voittaa. Täysi välinpitämättömyys, arastelu, yli-innokkuus, pelokkuus, paikoilleen jähmettyminen ja aggressiivisuus on harvinaisempaa uusissa tilanteissa.

Kodin ulkopuolella vastaantuleviin koiriin bernhardinkoira suhtautuu uteliaasti, ystävällisesti ja leikkisästi, mutta toisinaan voi esiintyä myös yli-innokkuutta, haukkumista ja hyppimistä. Jotkut koirat voivat olla aluksi epäröiviä, aggressiivisia ja toiset täysin välinpitämättömiä, mutta nämä kolme käyttäytymismallia ovat harvinaisempia. Sellainen pelokkuus vieraita koiria kohtaan, että koira haluaa

Ohikulkevaan liikenteeseen (esim. autot, polkupyörät) bernhardinkoira suhtautuu joko täysin välinpitämättömästi tai kiinnostuneesti, saattaa katsoa perään ja sen jälkeen välinpitämättömästi. Innokkaasti perään pyrkiminen, vaaniminen, epävarmuus ja haukkuminen sekä pelko ja pakeneminen ovat harvinaisia.

Bernhardinkoirilla ei juurikaan esiinny paukku- / ääniarkuutta. Nekin koirat, jotka koviin ääniin reagoivat, saattavat aluksi hermostua, mutta rauhoittuvat pian äänen loputtua. Paniikinomainen pelko tai hidas palautuminen kovan äänen jälkeen on harvinaista. Niillä koirilla, joilla äänipelkoa esiintyy, pelko kohdistuu pääsääntöisesti ampumiseen, ukkoseen ja ilotulitukseen ja äänipelko on usein alkanut jo pentuaikana tai hyvin nuorella iällä ja pysynyt ennallaan. Tavanomaisia kovia ääniä, joita esim. kotona tai ulkona voi kuulua, bernhardinkoira ei yleensä pelkää.

Yli puolella bernhardinkoirista ei esiinny erityisiä pelkoja. Jos pelkoa tai epävarmaa suhtautumista esiintyy, se kohdistuu useimmiten vieraita ihmisiä, erityisesti epätavallisia ihmisiä kuten juopuneita kohtaan. Jotkut bernhardinkoirat voivat pelätä eläinlääkäriä tai eläinlääkäriissä käyntiä tai vieraita koiria. Vieraita paikkoja, autoilua, liikennettä, korkeita paikkoja yms. pelkäävät koirat ovat harvassa. Säikähtäessään jotain, bernhardinkoira menee omatoimisesti tai viimeistään houkuteltuna katsomaan mikä pelon aiheuttaja oli, eikä myöhemmin samassa paikassa ollessaan enää reagoi paikkaan mitenkään tai jos reagoi, niin ei kuitenkaan epäröi tutustua. Tämä kertoo, että rodussa ei esiinny ainakaan suurissa määrin jäljelle jääviä pelkotiloja. Vain harva koira reagoi säikähtäessään niin voimakkaasti, että sen on vaikea palautua tai se pelkää samaa paikkaa myöhemmin.

Iso kiitos kaikille luonne- ja käyttäytymiskyselyyn vastanneille. Ilman teitä, emme olisi saaneet mitään tuloksia. Tämän kyselyn pohjalta uudistettu luonne-/käyttäytymiskysely on tarkoitus järjestää uudestaan muutaman vuoden sisällä ja mahdollisesti järjestämme epävarmoille koirille kohdennetun kyselyn jo aiemmin, jolla on tarkoitus selvittää epävarmuuden ilmenemistä ja syitä bernhardinkoirilla.

Kyselyn perusteella voidaan karkeasti päätellä, että bernhardinkoira on rauhallinen tai aktiivinen ja ystävällinen koira, joka osaa olla myös toisinaan välinpitämätön, jos ympäristö on rauhallinen. Se kiintyy voimakkaasti omaan perheeseen. Se on ihmis-sosiaalinen ja usein hyväksyy myös vieraat koirat, mutta varsinkin vieraita ihmisiä kohtaan kohdistuvaa epävarmuutta rodussa esiintyy. Se vahtii kotia ja tonttia ilmoittamalla vieraista ja ohikulkijoista haukkumalla, mutta sen vahtiminen ei ole häiritsevää. Saalistusviettiä esiintyy osalla, se saattaa lähteä riistan perään tai jahdata kissaa. Sillä ei juurikaan esiinny paukkuarkuutta tai muita erityisiä pelkoja tai arkuutta tai voimakasta aggressiivisuutta. Se on omistajansa helposti käsiteltävissä, mutta vaatii hyvän tapakasvatuksen, sillä monella omistajalla esiintyy koiran hallinnan/käytöksen kanssa ongelmia. Se vaatii myös paljon sosiaalistamista, sillä vieraita ihmisiä kohtaan kohdistuvaa ja yleistä epävarmuutta esiintyy rodussa. Epävarmuus ilmenee useimmiten perääntymisenä, väistämisenä, haukkumisena, katseen pois kääntämisenä, jähmettymisenä, jännittyneisyytenä ja murisemisena. Vaikka epävarmuutta rodussa esiintyy, on koirien puremiskynnys kuitenkin korkea.

*Kiitos kaikille
kyselyyn vastanneille!*